

**Prezydent Miasta
Stargard**

I N F O R M A C J A

**O REALIZACJI
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA ROK 2021**

marzec 2022

WPROWADZENIE

Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, realizowany w 2021 r. w Stargardzie, został zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a także art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przyjęty przez Radę Miejską w Stargardzie uchwałą Nr XXIII/261/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r.

Zadania wynikające z Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na 2021 są zadaniami własnymi gminy i są wymienione w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych oraz zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w tym w szczególności tym, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz dążenie do stworzenia i rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemu narkomanii,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących zakazu reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
- 7) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Większość działań podejmowanych w 2021 r. w ramach realizacji ww. zadań to działania kontynuowane z lat ubiegłych, ale jednocześnie modyfikowane zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności oraz zgodnie z przyjętymi strategicznymi kierunkami.

Ponadto są one kompatybilne z zadaniami dot. wspierania rodziny określonymi w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z zadaniami z zakresu zdrowia publicznego określonymi w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.

I. OPIS REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ UJĘTYCH W MIEJSKIM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2021

1. W zakresie realizacji zadania: podejmowanie działań interwencyjnych oraz zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem podjęto niżej wymienione działania.

1.1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła postępowania wyjaśniające w sprawach osób, co do których zaistniało podejrzenie, że w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Wnioski o podjęcie przez Komisję ww. postępowań wpływały najczęściej od osób fizycznych, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie, członków grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny, Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinny i Nieletnich w Stargardzie, kuratora zawodowego.

W przypadku uprawdopodobnienia nadużywania alkoholu przez osobę, której dotyczyło postępowanie, Komisja za główny cel stawiała sobie zmotywowanie jej do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego. Odmowa skutkowała skierowaniem osoby na badanie do biegłych (lekarza psychiatry i psychologa) celem rozpoznania, czy jest ona uzależniona od alkoholu. Jednocześnie, gdy zaistniała potrzeba, jeden z członków Komisji przeprowadzał wywiad. Stwierdzenie występowania zespołu zależności alkoholowej z jednoczesnym podtrzymywaniem odmowy dobrowolnego podjęcia leczenia skutkowało skierowaniem wniosku do sądu o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Podstawowe dane za 2021 r.:

Liczba prowadzonych spraw przez Komisję w 2021 r.	221
w tym:	
- liczba postępowań wszczętych przez Komisję w 2021 r.,	130
- liczba postępowań kontynuowanych z lat poprzednich.	91
Liczba osób skierowanych na badanie do biegłych celem wydania opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu (dotyczy postępowań wszczętych w 2021 r. i kontynuowanych z lat ubiegłych).	5
Liczba wniosków skierowanych do sądu o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu (dotyczy postępowań wszczętych w 2021 r. i kontynuowanych z lat ubiegłych).	27
Liczba spraw umorzonych przez Komisję w 2021 r. (np. z powodu wycofania wniosku przez osobę zgłaszającą, nie stwierdzenia ZZA, nie uczestniczenia osób zainteresowanych i członków rodziny w postępowaniu prowadzonym przez Komisję).	78
Liczba posiedzeń Komisji w 2021 r.	50

Koszt realizacji zadania wyniósł 201.960,32 zł.

1.2. Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, obok świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowych programów psychoterapii uzależnień na podstawie kontraktu zawartego z Narodowym Funduszem Zdrowia, realizowała także na zlecenie Miasta działania zmierzające do zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych będących mieszkańcami Stargardu, prowadząc:

1) działania skierowane do dorosłych osób uzależnionych od alkoholu, a także dla osób stosujących przemoc, w ramach których prowadzone były: grupa motywacyjna i trening umiejętności społecznych,

2) działania skierowane do dorosłych osób współuzależnionych, w tym także osób doświadczających przemocy, w ramach których prowadzone były: grupa rozwoju osobistego, trening asertywności, grupa dla dorosłych dzieci alkoholików i grupa rozwoju kompetencji rodzicielskich.

Realizacją ww. programów zajmowało się czterech specjalistów:

- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog, socjolog,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog, socjoterapeuta,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, terapeuta dzieci i młodzieży,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog.

W 2021 r. od stycznia do grudnia z ww. działań w Przychodni skorzystało 55 osób, w tym 34 osoby z głównym rozpoznaniem współuzależnienia i 21 osób z głównym rozpoznaniem uzależnienia.

W związku z ogłoszoną pandemią koronawirusa SARS-Cov2 Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia funkcjonowała z uwzględnieniem reżimu sanitarnego i z ograniczeniem liczebności grup.

Z budżetu Miasta wydano na ww. cel kwotę **30.000 zł**.

1.3. Stowarzyszenie MONAR od stycznia 2021 r. prowadziło na zlecenie Miasta Punkt profilaktyczno – konsultacyjny dla osób używających substancji psychoaktywnych i ich rodzin, prowadząc działania skierowane do osób:

- z problemem narkotykowym, tj. eksperymentujących z narkotykami, nadużywających narkotyków oraz uzależnionych od narkotyków,
- uzależnionych utrzymujących abstynencję od substancji psychoaktywnych,
- współuzależnionych, tj. rodziców, rodzeństwa, partnerów i innych pozostających w bliskich relacjach z osobami używającymi narkotyków.

Ww. działania realizowało trzech specjalistów:

- w trakcie szkolenia specjalisty z zakresu terapii uzależnień,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, posiadający certyfikat Candis,
- certyfikowany specjalista terapii uzależnień.

W 2021 r. z ww. działań skorzystało łącznie 236 osób, przy czym jedna osoba mogła uczestniczyć w kilku działaniach.

Metoda pracy z klientem	Liczba uczestników	Liczba godzin
Poradnictwo	104	154
Interwencja kryzysowa	49	61
Konsultacje specjalistyczne	32	50
Rozmowa motywująca	16	26
Terapia indywidualna	17	110
Kierowanie do innych placówek	7	-
Terapia Candis	7	90
Wsparcie procesu readaptacji	8	17
Razem	240	508

Koszt realizacji zadania wyniósł **40.000 zł.**

- 1.4. Stargardzkie Stowarzyszenie Klub Abstynenta "ALA" stwarzało środowisko alternatywne skierowane do abstynentów, osób uzależnionych i ich rodzin oraz promowało zdrowy styl życia, dając możliwość uczestnictwa mieszkańcom miasta w przedsięwzięciach edukacyjnych, integracyjnych, profilaktycznych, a w szczególności w grupach samopomocowych, których celem jest pomoc osobom dotkniętym różnego rodzaju problemami alkoholowymi, m.in. w:

- grupie wsparcia,
- grupie „AA”,
- grupie „Al. – Anon”.

Łącznie w grupie wsparcia wzięło udział 20 osób, osoby te były objęte działaniami rehabilitacyjnymi z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Ze spotkań w grupach samopomocowych oraz działań edukacyjnych, integracyjnych i profilaktycznych skorzystało 50 uczestników, przy czym jedna osoba mogła brać udział w kilku spotkaniach grup. Przed spotkaniami grup realizowane było poradnictwo indywidualne prowadzone przez terapeutę uzależnień. W sumie w 2021 r. udzielono 193 porad dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Koszt realizacji zadania w 2021 r. wyniósł **50.000 zł.**

- 1.5. W 2021 r. w ramach porozumienia z Gminą – Miasto Szczecin, za pośrednictwem Szczecińskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Szczecinie, wspierano realizację programu edukacyjno – motywacyjnego dla osób nietrzeźwych z terenu Gminy - Miasta Stargard. Szczecińskie Centrum Profilaktyki Uzależnień – Dział Pomoc, Osobom Nietrzeźwym – izba wytrzeźwień w 2021 r. przyjęło 97 osób z terenu naszego miasta. Z każdą z tych osób prowadzone były rozmowy mające na celu uświadomienie zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu oraz zmotywowanie do skorzystania z oferty instytucji i organizacji znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego zajmujących się wsparciem, leczeniem i problemami osób uzależnionych od alkoholu.

Na ww. cel przekazano dotację w wysokości **26.730 zł.**

2. W zakresie realizacji zadania: udzielanie rodzinom, w tym w szczególności tym, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz dążenie do stworzenia i rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie podjęto niżej wymienione działania.

2.1. W 2021 r. na terenie Stargardu funkcjonowały cztery placówki wsparcia dziennego:

1) Harcerska Świetlica Środowiskowa „Trzepak” prowadzona przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Stargard, realizowała zajęcia w formie podwórkowej dla dzieci i młodzieży z terenu Stargardu pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, będących w kryzysie. Zajęcia w świetlicy prowadzone były metodą harcerską, to znaczy, że dzieci niezrzeszone w grupie harcerskiej mogły wspólnie z nimi brać udział w przedsięwzięciach typowo harcerskich, tj. zbiórkach zuchowych, harcerskich. Ponadto w świetlicy Trzepak prowadzone były zajęcia animacyjne, ogólnorozwojowe, z których skorzystało 87 dzieci. Dla dzieci pochodzących z rodzin z problemami dotyczącymi uzależnień, zagrożonych przemocą i wykluczeniem społecznym realizowane były zajęcia socjoterapeutyczne. Pracownicy placówki pozostawali w ciągłym kontakcie z rodzicami dzieci, dzięki czemu otrzymywali oni wsparcie oraz wzmocniła się ich rola w wychowaniu dzieci. Uczestnictwo w zajęciach umożliwiło dzieciom i młodzieży poznanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, wyeliminowanie negatywnych zachowań, podniesienie poczucia własnej wartości, umiejętności i samooceny. W związku z ogłoszoną pandemią koronawirusa SARS-Cov-2, decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego, w okresie od 1 stycznia do 14 lutego 2021 r. działalność stacjonarna placówek wsparcia dziennego została ograniczona do zajęć w formie zdalnej za pomocą komunikatorów.

Koszt realizacji zadania wyniósł **15.000 zł.**

2) Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie prowadziło dwie placówki w formie opiekuńczej (przy ulicy 11 Listopada 22 i przy ulicy Marii Konopnickiej 1) oraz jedną w formie podwórkowej (przy ulicy R. Traugutta 16/1). Towarzystwo Przyjaciół Dzieci realizowało programy obejmujące pracę opiekuńczo-wychowawczą w formie podwórkowej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, pochodzących z rodzin z problemami dotyczącymi uzależnień, zagrożonych przemocą i wykluczeniem społecznym, zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej. W ramach realizacji programu socjoterapeutycznego dzieci uczestniczyły w różnych formach zajęć, w szczególności zajęciach tanecznych, socjoterapeutycznych z profilaktyką uzależnień, integracyjnych, animacyjnych i wychowawczych, otrzymywały także pomoc w nauce. W 2021 r. z opieki w ww. placówkach skorzystało 85 wychowanków. Uczestnictwo w zajęciach umożliwiło dzieciom podniesienie ich poczucia własnej wartości i samooceny, a tym samym wiary we własne siły i możliwości. Uczestnicy placówek poznali konstruktywne sposoby odreagowania napięć związanych z trudnymi sytuacjami w rodzinie, czy w środowisku szkolnym. Działania opiekuńczo – wychowawcze podejmowane w placówkach miały również na celu wspieranie całej rodziny w szczególności poprzez prowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami, podczas których oferowano pomoc oraz informowano rodziców o rozwoju i postępach dzieci.

Koszt realizacji zadania wyniósł **80.000 zł.**

2.2. Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w szczególności kobietom i kobietom z dziećmi, pozbawionym schronienia będącym w sytuacji kryzysowej, w wyniku zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia, a niekiedy życia, które nie mogły przebywać w swoich mieszkaniach, zapewniono możliwość skorzystania z miejsc noclegowych w Gminnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia i jednocześnie szerokie wsparcie psychologiczno – terapeutyczne. Prowadzenie Ośrodka zostało zlecone przez Miasto Caritas Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej, natomiast bezpośrednim realizatorem zadania było Centrum Socjalne Caritas. W 2021 r. w Gminnym ośrodku wsparcia udzielono schronienia 35 osobom. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie wydał 35 skierowań dla 23 kobiet i 12 dzieci pozbawionych schronienia.

Pomoc osobom, które korzystały z ww. miejsc, obejmowała:

- udzielenie schronienia całodobowo we wszystkie dni tygodnia,
- wyżywienie – 3 posiłki dziennie, w tym jeden gorący (dla dzieci 4 posiłki),
- dostarczanie środków czystości i higieny osobistej,
- doraźną pomoc materialną (np. w postaci ubrań),
- instrukcje jak postępować w sytuacjach niebezpiecznych w kontakcie z agresorem,
- pomoc w formie sporządzania pism urzędowych,
- pomoc w dotarciu do właściwych instytucji i poradni,
- pomoc w uzyskaniu przysługujących świadczeń i regulacji sytuacji społeczno-prawnej,
- objęcie dzieci opieką z elementami socjoterapii,
- wsparcie matek w procesie wychowania dzieci,
- wsparcie terapeutyczne, socjalne, diagnozę terapeutyczną i udział w zajęciach indywidualnych bądź grupowych,
- aktywizację zawodową poprzez uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej,
- podnoszenie umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez tzw. zajęcia reedukacyjne – uczestnictwo w pracach na rzecz Ośrodka (sprzątanie, przygotowywanie posiłków).

Ponadto w ramach Gminnego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia funkcjonował przyjazny pokój przesłuchań dla dzieci – ofiar przemocy. Pokój utworzony w 2008 r. przy wsparciu finansowym Miasta został udostępniony organom prowadzącym postępowanie karne w sprawach dotyczących przemocy wobec dzieci. Z pokoju przesłuchań korzystał Sąd Rejonowy w Stargardzie. Łącznie w 2021 r. przeprowadzono w pokoju 52 przesłuchania dzieci, wśród których było: 19 w wieku 5-10 lat, 30 w wieku 10-15 lat, 3 w wieku 15 lat i więcej.

Koszt realizacji zadania wyniósł 420.000 zł.

3. W zakresie realizacji zadania: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych podjęto niżej wymienione działania.

3.1. W 2021 r. w stargardzkich szkołach realizowane były programy z zakresu uzależnień „Spójrz inaczej” oraz „Spójrz inaczej na agresję”. Program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej” to propozycja systematycznej pracy dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych. Program jest podzielony na dwie części tj. pierwsza część dla klas I-III i druga część dla klas IV-VIII.

Teoretyczną podstawą oddziaływań jest psychologia humanistyczna. Został sprawdzony w warunkach polskich szkół, dając dobre efekty wychowawcze i profilaktyczne. Celem programu zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej” jest wywarcie wpływu na dziecko, aby radziło sobie lepiej, bez nadmiernego napięcia z rozwiązywaniem problemów, których dostarcza mu życie, aby rozumiało siebie, umiało współżyć z innymi i potrafiło również w samym sobie znajdować oparcie w trudnych sytuacjach. Zakładając, że jednym z podstawowych źródeł uzależnień jest zła adaptacja do ról i warunków życiowych, profilaktyka uzależnień powinna koncentrować się na kształtowaniu osobowości dziecka od najmłodszych lat pobytu dziecka w szkole, wspieraniu jego rozwoju zarówno przez treści programowe, jak również osobisty kontakt z nauczycielem. Natomiast program „Spójrz inaczej na agresję” to autorski program profilaktyczny autorów programu „Spójrz Inaczej” będący poszerzeniem jego treści o problematykę edukacji profilaktycznej w zakresie zapobiegania agresji i przemocy wśród młodzieży. Przeznaczony jest do realizacji z klasami/grupami uczniów w wieku 12-15 lat (klasy VI-VIII szkoły podstawowej). Program jest ukierunkowany na wspieranie dzieci w środowisku szkolnym, które w tym okresie rozwojowym staje się naturalnym miejscem rozwijania umiejętności psychospołecznych. Akcentuje się w nim znaczenie empatii i pomagania innym oraz wprowadzania norm zachowania wykluczających agresję. Głównym celem programu „Spójrz inaczej na agresję” jest pogłębienie wiedzy i refleksji na temat złości, agresji i przemocy oraz uczenie się konstruktywnych sposobów reagowania. Ponadto zapobieganie zachowaniom ryzykownym i destrukcyjnym w wieku szkolnym, poprzez rozwijanie kluczowych umiejętności psychospołecznych dla tego okresu rozwojowego i kształtowanie prawidłowych relacji z rówieśnikami.

Niniejsze programy realizowane są w stargardzkich szkołach podstawowych przez przeszkolonych nauczycieli będących wychowawcami klas.

Liczbę uczestników programu w 2021 r. przedstawia poniższa tabela:

Rok kalendarzowy	Rok szkolny	Liczba osób objętych programem
I półrocze 2021 r.	II półrocze 2020/2021	Szkoły Podstawowe: klasy I - 686 klasy II - 687 klasy III - 672 klasy IV - 592 klasy V - 385 klasy VI - 974 klasy VII - 872 klasy VIII - 586
II półrocze 2021 r.	I półrocze 2021/2022	Szkoły Podstawowe: klasy I - 669 klasy II - 681 klasy III - 689 klasy IV - 667 klasy V - 590 klasy VI - 389 klasy VII - 972 klasy VIII - 879

- 3.2. W ramach zapewnienia innych działań związanych z profilaktyką w 2021 r. dofinansowano działania podejmowane przez Stowarzyszenie „Potrzebny Dom” pt.: „Organizacja ferii zimowych i wakacji letnich dla dzieci i młodzieży z Osiedla Lotnisko i z Kluczewa” w ramach, których zorganizowano wypoczynek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych podczas ferii zimowych i wakacji. Podczas ferii zimowych, tj. od 11 stycznia 2021 r. do 15 stycznia 2021 r. zrealizowano łącznie 35 godzin zajęć, w ramach, których zorganizowano gry i zajęcia świetlicowe, zajęcia sportowo – rekreacyjne, konkursy tematyczne oraz wycieczki. Wyżej wymienionymi działaniami objęto około 22 dzieci w wieku od 7 do 15 lat. Natomiast podczas wakacji, tj. od 5 lipca 2021 r. do 16 sierpnia 2021 r. zrealizowano 240 godzin zajęć, w ramach których zorganizowano zajęcia sportowo-rekreacyjne, świetlicowe, edukacyjno - przyrodnicze, zajęcia w Muzeum i Książnicy oraz wycieczki. Niniejszymi działaniami objęto 66 dzieci w wieku od 7 do 15 lat.

Koszt realizacji ww. zadania wyniósł: **28.000 zł.**

- 3.3. W ramach podejmowania wraz z innymi podmiotami przedsięwzięć mających na celu promocję zdrowego stylu życia i edukację społeczną:

- 1) zorganizowano kampanię edukacyjno-informacyjną w ramach Międzynarodowego Dnia bez Przemocy mającą na celu zwiększenie uwagi społeczeństwa na zjawisko przemocy oraz przekazanie informacji o dostępnych formach pomocy dla rodzin z problemem przemocy w Stargardzie. W ramach niniejszej akcji mieszkańcy Stargardu borykający się z problemem przemocy mogli znaleźć odpowiedzi na nurtujące ich pytania w tym zakresie za pośrednictwem audycji w lokalnym radiu, poradnika „Rodzina z problemem przemocy” oraz spotów dotyczących przemocy udostępnionych na stronie www.stargard.pl,
- 2) Stowarzyszenie MONAR zorganizowało kampanię społeczną „Surfuję z głową” skierowaną do dzieci i młodzieży ze Stargardu, której głównym celem było pokazanie ryzyka jakie niesie ze sobą nadmierne i niekontrolowane korzystanie z sieci, przy jednoczesnym zachęcaniu młodzieży do szukania poza światem wirtualnym alternatywnych form spędzania czasu wolnego. W ramach niniejszej akcji zorganizowano szkolenie w formie warsztatowej dla 18 nauczycieli/pedagogów i konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży ze stargardzkich szkół podstawowych. Ponadto stworzono fanpage na Facebooku „Surfuję z głową”, kanał na platformie Youtube oraz przygotowano filmy, plakaty i opaski silikonowe promujące kampanię. Łącznie działaniami objęto około 500 uczniów z klas VI-VIII.

Koszt realizacji ww. zadania w 2021 r. wyniósł: **20.075 zł**

- 4. W zakresie realizacji zadania: wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemu narkomanii oraz problemu przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie podjęto niżej wymienione działania.**

- 4.1. W 2021 r. Miasto Stargard zleciło Caritas Archidiecezji Szczecińsko – Kamińskiej zadanie polegające na: „Prowadzeniu działań mających na celu rozwiązywanie problemu bezdomności osób uzależnionych”. W ramach tego zadania:
- a) zabezpieczono 24 miejsca dla bezdomnych mężczyzn z uzależnieniem od alkoholu

- z usług schronienia skorzystało 46 mężczyzn,
- b) w schronisku przeprowadzone były zajęcia:
 - grupy edukacyjno – motywacyjnej animowanej przez terapeutę uzależnień, który przyjmował 2 razy w miesiącu i wypracował 96 godzin w formie zajęć grupowych oraz indywidualnych. W zajęciach grupowych uczestniczyło 20 mężczyzn, natomiast w indywidualnych – 18 mężczyzn,
 - grupy „społeczność” prowadzoną przez psychoterapeutę, który przyjmował 2 razy w miesiącu i wypracował 40 godzin. W zajęciach uczestniczyło 35 mężczyzn,
 - c) sprawowana była opieka zdrowotna przez pielęgniarkę pracującą w schronisku średnio 6 godzin w miesiącu – łącznie 72 godziny. Pomoc w sytuacjach nagłych została udzielona dla 10 mieszkańców schroniska, 8 osób zostało zarejestrowanych do lekarza pierwszego kontaktu oraz 4 osoby do lekarza specjalisty,
 - d) zrealizowano Plan Działań Aktywizacyjnych, z którego skorzystało 35 mężczyzn oraz Indywidualny Plan Wychodzenia z Bezdomności, z którego skorzystało 5 mężczyzn;
 - e) 7 mężczyzn podjęło aktywność zawodową w Centrum Integracji Społecznej, a 3 mężczyzn podjęło zatrudnienie,
 - f) prowadzone były przez psychologa sesje indywidualne z mieszkańcami schroniska. Z pomocy skorzystało 11 mężczyzn,
 - g) zatrudniono 3 opiekunów w 3 mieszkaniach wspomaganych, w których przebywało 8 osób,
 - h) zatrudniono 2 streetworkerów, którzy pracowali na ulicach Miasta po 6 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Spotykali się oni z osobami bezdomnymi w miejscach niemieszkalnych. Motywowali osoby bezdomne, często uzależnione, do zmiany sposobu życia, do zamieszkania w schronisku, gminnym ośrodku wsparcia bądź nocowania w ogrzewalni lub noclegowni,
 - i) funkcjonowała ogrzewalnia, której celem było nie tylko zapewnienie schronienia osobom będących pod wpływem alkoholu, ale także motywowanie ich do podjęcia leczenia oraz informowanie o możliwości skorzystania z pomocy w instytucjach i organizacjach świadczących pomoc osobom będących w kryzysie znajdujących się na terenie Stargardu – z usług ogrzewalni skorzystało 167 osób, w tym: 144 mężczyzn i 23 kobiety,
 - j) zapewniono funkcjonowanie łaźni raz w tygodniu, z której skorzystało 30 osób, ponadto 10 osób wymieniło zabrudzoną odzież.

Koszt realizacji ww. zadania w 2021 r. wyniósł: **256.500 zł**

4.2. W 2021 r. w stargardzkich szkołach zorganizowano szkolenie:

- 1) „Spójrz Inaczej”, uzupełniające wiedzę z zakresu realizacji programu „Spójrz Inaczej”, w ramach którego przeszkolono 31 nauczycieli, będących wychowawcami,
- 2) „Spójrz Inaczej na agresję”, które jest kontynuacją programu wychowawczo-profilaktycznego „Spójrz inaczej”, w ramach którego przeszkolono 21 nauczycieli, będących wychowawcami.

Wyżej wymienione programy, rekomendowane są przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Systematyczne szkolenie pozwala na realizację powyższych programów na wszystkich poziomach klas w stargardzkich szkołach. Program „Spójrz Inaczej” realizowany jest w stargardzkich szkołach od 2014 r. przez przeszkolonych nauczycieli będących wychowawcami klas. Ponadto co roku prowadzona jest ewaluacja realizowanych programów.

Koszt obu szkoleń wyniósł: **24.776,83 zł.**

- 4.3. W 2021 r. Miasto Stargard zleciło Stowarzyszeniu Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi zadanie polegające na „Wczesnym wspomaganie rozwoju dzieci” w tym dzieci z alkoholowym zespołem płodowym (zespołem FAS). Głównym celem realizacji zadania było usprawnienie zaburzonych funkcji życiowych dzieci poprzez ustalenie wielospecjalistycznej i kompleksowej diagnozy zaburzeń rozwoju dziecka, opracowanie przez zespół specjalistów indywidualnego programu terapeutycznego oraz prowadzenie różnorodnych form terapii i modyfikowanie ich zgodnie z aktualnymi potrzebami dziecka.

Koszt realizacji ww. zadania wyniósł: **4.000 zł.**

5. **W ramach realizacji zadania: podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących zakazu reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego podjęto niżej wymienione działania.**

- 5.1. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonywali kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przez sprzedawców i właścicieli przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Członkowie Komisji przeprowadzili w 2021 r. łącznie 9 kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

- 5.2. Komisja opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności lokalizacji punktów ubiegających się o niniejsze zezwolenie z obowiązującymi przepisami. W 2021 r. Komisja wydała 56 opinii pozytywnych.

6. **W ramach realizacji zadania: wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej podjęto niżej wymienione działania.**

Caritas Archidiecezji Szczecińsko - Kamieńskiej prowadziło w 2021 r. Centrum Integracji Społecznej dla osób wykluczonych społecznie w ramach, którego funkcjonowały dwie grupy:

- 1) opiekunek osób zależnych – realizującą usługi opiekuńcze na rzecz mieszkańców,
- 2) remontowo – porządkową świadczącą głównie usługi w zakresie sprzątnięcia.

W 2021 r. łącznie w działaniach CIS-u brało udział 69 uczestników (w tym 4 osoby z edycji 2019 r., 22 osoby z edycji 2020 r. i 43 osoby z edycji 2021 r.) z tego:

-8 osób ukończyło zajęcia,

-14 osób zrezygnowały z udziału w programie CIS-u,

-13 osób zostało wykluczonych z programu CIS-u z powodu nieobecności,

-9 osób nie ukończyło okresu próbnego w programie CIS-u z powodu nieobecności,

-25 osób kontynuuje uczestnictwo w programie w 2022 r.

Działania podjęte w ramach reintegracji zawodowej i społecznej w 2021 r. to:

- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- zajęcia terapeutyczne,
- zajęcia prowadzone z pracownikiem socjalnym,
- kurs obsługi komputera.

Zajęcia miały na celu zmianę postawy w stosunku do siebie i do otoczenia. Poprzez aktywną pracę warsztatową, beneficjenci stali się bardziej komunikatywni, wrażliwi, otwarci, nabyli umiejętności związane z poruszaniem się na rynku pracy. Uczestnicy zdobyli wiedzę, gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Po zakończeniu programu reintegracji społeczno - zawodowej 9 osób podjęło zatrudnienie.

Na działalność CIS-u przekazano kwotę 223.300 zł.

7. W ramach realizacji zadania: pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej podjęto niżej wymienione działania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2021 r. udzielił pomocy 69 rodzinom (86 osobom) z uwagi na występujący w nich problem alkoholowy, 7 rodzinom (7 osobom) z uwagi na problem narkotykowy i 22 rodzinom (62 osobom) z uwagi na problem przemocy w rodzinie. Osoby te korzystały z różnych form pomocy, w tym:

- świadczeń pomocy społecznej,
- świadczeń rodzinnych i wychowawczych,
- dodatków mieszkaniowych,
- dożywiania i innej pomocy rzeczowej.

Ponadto prowadzono poradnictwo specjalistyczne dla ww. osób w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne.

II. PROGRAM „SZKOŁA, RODZINA, ŚRODOWISKO”.

W 2021 r. priorytetowym działaniem w zakresie profilaktyki była realizacja programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”. Idea tego programu to stworzenie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu, a ich rodzinom zapewnienie szerokiej pomocy psychologiczno-terapeutycznej. Edukacyjne programy profilaktyczne, realizowane w szkołach, dają dzieciom odpowiednią wiedzę w zakresie problemu alkoholowego i umiejętność dokonywania odpowiednich wyborów, natomiast działania podejmowane w ramach niniejszego programu dają możliwość realizowania tych wyborów i aktywnego spędzania czasu wolnego. Poza ww. celem program ten spełnia także jeszcze inną istotną rolę – daje wszystkim podmiotom, które zajmują się pomocą rodzinom pozostającym w kryzysie, możliwość interdyscyplinarnej pracy, co czyni ich pomoc bardziej efektywną, skuteczną i przede wszystkim szybszą.

W ramach programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko” 2021 r. podejmowano następujące działania:

- 1) realizowano różnorodne zajęcia sportowe w okresie od czerwca do grudnia 2021 r. dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Stargard mające na celu stworzenie alternatywnych

form spędzania czasu wolnego. Dzieci miały możliwość uczestniczenia w zajęciach sportowych oferowanych przez stargardzkie kluby sportowe dostosowane do indywidualnych potrzeb dziecka. Zajęcia sportowe miały na celu zaopiekowanie się dzieckiem i zminimalizowanie braków wychowawczych objawiających się często agresywną postawą, znalezienie alternatywy spędzania czasu wolnego po szkole w atrakcyjny sposób, co w rezultacie miało doprowadzić do zmniejszenia skali społecznych zachowań uczniów, wandalizmu, przestępczości wśród dzieci i młodzieży. W okresie od czerwca do grudnia 2021 r. odbyło się 3.589 godzin zajęć, w których brało udział 745 uczestników,

- 2) Zespół Interdyscyplinarny, zajmujący się przemocą w rodzinie, realizując obowiązki wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2021 r. odbył 19 głównych posiedzeń. Do Zespołu wpłynęło 261 formularzy Procedury Niebieskie Karty, z czego 54 jako kolejne zdarzenie w rodzinie. Do pracy z rodzinami, których dotyczyły Niebieskie Karty, zgodnie z obowiązującą procedurą Zespół powołał 206 Grup Roboczych,
- 3) „Szkoła dla Rodziców” –prowadzona w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Rolą szkoły jest podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, zwłaszcza tych, którzy mają problemy w wykonywaniu swojej funkcji rodzicielskiej. Zajęcia prowadzone były metodą warsztatową. W 2021 r. zorganizowano 1 edycje Szkoły, w ramach której odbyło się 10 spotkań, które poprowadzili terapeuta i psycholog. W spotkaniach udział wzięło 12 rodziców, z których 4 ukończyło „Szkołę dla Rodziców”;
- 4) Zespół psychologów i terapeutów podejmujący działania skierowane do dzieci i ich rodziców – rodzin dotkniętych problemem przemocy i uzależnień prowadził porady, konsultacje, diagnozę i terapię indywidualną oraz interwencję kryzysową. Udzielał poradnictwa osobom i rodzinom przejawiającym trudności dysfunkcyjne i wychowawcze. Zajmował się realizacją grupowych form pracy o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym, profilaktycznym itp. Jednocześnie w ramach pracy Zespołu sześciu psychologów oddelegowanych było do pracy w dziewięciu stargardzkich szkołach, gdzie przeprowadzali oni konsultacje z uczniami, nauczycielami i rodzicami. W 2021 r. przeprowadzono łącznie 1709 konsultacji, które objęły 199 rodzin, w tym 951 uczniów oraz 400 rodziców uczniów. Ponadto z konsultacji skorzystało 358 nauczycieli. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom dzieci, rodziców i pedagogów działania Zespołu były także dopasowane do zaobserwowanych i zdiagnozowanych potrzeb szkół. Za obsługę techniczną – organizacyjną Zespołu odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Na realizację ww. Programu wydatkowano kwotę **542.520 zł.**

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Ewa Sowa
Z-up PREZYDENTA MIASTA

III. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ UJĘTYCH W MIEJSKIM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2021.

Źródłem finansowania Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na rok 2021 były przede wszystkim dochody własne z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz inne dochody własne Miasta.

Plan wydatków: **2.048.801,44 zł**

Wykonanie wydatków: **1.933.862,15**